

[Ragnhild Andersen.]

vil gå med til, at arbejdsgiverne skal betale renholdelsen af et håndklæde en gang om ugen til arbejderen. Det vil altså sige, at arbejderen skal fortsætte med at komme med sin mappe eller pakke en gang om ugen med et rent håndklæde i hjemmefra, medmindre man da vil have en ganske bestemt administrativ ordning, hvorefter der kommer en mand fra en håndklædecentral med håndklæder og regning — og så er det ikke engang sikkert, at arbejdsgiveren vil have en sådan mand med regning ind i fabrikken. Arbejdsgiverne har altså formodentlig ikke under nogen omstændigheder villet betale for håndklæderne, siden udvalget har forringet det oprindelige forslag, som dog skulle synes så naturligt. Det koster dog højst 35—40 øre om ugen at få vasket et håndklæde, men ikke engang det har man fastholdt. Man snakker om, at der skal rationaliseres og mekaniseres og regeres på arbejdspladserne for at få produktionen i vejret, men skulle man dog så ikke rationalisere så meget, at det ikke blev nødvendigt for arbejderne selv at medbringe håndklæder og slige ting hjemmefra en gang om ugen? Hvis det ikke var så alvorligt, ville det jo ligefrem være til at le af; men det er det altså ikke, for det er en forringelse for arbejderne.

Når vi kommer til bestemmelsen om arbejdsklæder, ser vi igen, at arbejdsgivernes politik er gået igennem. Der er nu kommet til at stå: „Hvor væsentlige sundhedsmæssige hensyn gør særligt arbejdstøj påkrævet...“. Det er ikke nok, at sundhedsmæssige hensyn gør det påkrævet; man har indføjet ordet „væsentlige“. Og udgiften kan dog ikke pålægges arbejdsgiverne ifølge det nye forslag, hvis arbejderne ved aftale forpligter sig til selv at sørge for det særlige arbejdstøj. Det er en forringelse.

Det samme er tilfældet, når vi kommer til opholds- og spiserum. Efter at man har sagt, at der skal anvises arbejderne passende plads til at indtage deres måltider og gives dem mulighed for at opvarme medbragt mad og drikke, kommer der 2—3 forbehold: „Hvor arbejdets art gør det påkrævet eller naturligt, at arbejderne ikke spiser i arbejdslokalet, skal der indrettes passende spiserum for vedkommende

arbejdere...“. Altså først hvis arbejdets art gør det påkrævet og naturligt, og så kommer tilføjes: „hvis dette iøvrigt er rimeligt“. Er det ikke for mange forbehold at tage i en bestemmelse om opholds- og spiserum på arbejdspladserne? Er det ikke naturligt at kræve, at der på enhver arbejdsplads skal være en spisestue, dog ikke hvor der er beskæftiget et så ringe antal arbejdere, som vi opererer med i dag, 3 arbejdere eller derunder — det kan være vanskeligt at forlange spisestue til 3 arbejdere.

Så er der spørgsmålet om stolene. Jeg har allerede nævnt, hvorledes man har forringet bestemmelsen om stolene og indføjet den passus, at sådanne stole kun skal anskaffes, hvis det kan ske uden fordyrelse af eller ulempe for produktionen.

I stk. 2 i § 13 findes den bestemmelse, jeg allerede har nævnt, om, at håndværks- og industrivirksomheder, der beskæftiger 3 arbejdere eller derunder, ikke skal være omfattet af bestemmelserne i stk. 1, nr. 4, 5, 6, 7, 9, 1. punktum, 10 og 13. Det er en meget dårlig bestemmelse. Det er klart, at mit parti ikke kan medvirke til en sådan forringelse på dette område så lidt som på de andre nævnte områder, og at vi ved afstemningen naturligvis må stemme imod ændringsforslag, der betyder en forringelse af det oprindelige lovforslag.

§ 14 betyder også en forringelse i forhold til ministerens lovforslag. I det oprindelige lovforslag var der en bestemmelse om, at arbejde, som sædvanligvis foregår indendørs, ikke må flyttes udendørs, men det har man strøget og erstattet det med bestemmelser, der betyder en forringelse for dem, hvis arbejde foregår under åben himmel eller i åbne skure, og muligheden for at få læskure eller passende opholdsrum er blevet gjort ringere.

§ 16 omhandler forebyggelse af ulykkestilfælde, og i stk. 6 hedder det:

„Forsåvidt det må skønnes at rumme en særlig fare for en arbejder, at han går alene ved en arbejdsproces, er arbejds-tilsynet berettiget til at kræve, at virksomheden tilrettelægger sit arbejde på en sådan måde, at denne fare imødegås.“

I det oprindelige forslag stod der: „forsåvidt det må skønnes at rumme en fare...“. Det er nu blevet til, at det skal være en særlig fare. Jeg tror, det er en farlig for-